

La Franca Revoluciono

Bon jorno sioro Nicholls, kara amiko e jeneroza komanditero...Vu sen dubito venas por reprochar a ni nia neaktiveso ?

Rezumo : *La cienculo Francis, inventisto dil « Tempo-Navo » mashino por voyajar tra la tempo, facis per ica aparato akompanata da sua spozino e da sua jemela filiuli Pol e Jan diversa inkursi en la pasinto e la futuro. Pos raporto pri la deskovro di Amerika ed inquesto pri l'antiqua India, familio Francis rivenis en nia epoko ed en sua domicilio.*

Yes, la tota mondo vartas vua fantastika raporti filmita dum la pasinto e vi vartigas ica granda-nombra publiko !

Ni esis fatigita, ni vakancis, ma ni departos itere....

...ad epoko qua importas en la historio dil mondo : la Franca revoluciono.

- Me esforcos anke ritrovar traci di mea ancestri. Danke la civila stando, quan enkondukigos la lego dil 28 pluviozo, yaró 8ma, me povis rikonstruktar mea genealogio til 1789.

Antee, la nasko-registro, flegesis dal parokestri. Multo brulesis dum la revoluciono. Mea maxim anciena ancestro naskis en Chevreuse en 1750

Danjeroza misiono, vu mustos vidar sen videsar, sen implikesar en la sangoza vortici di ca tenebroza epoko. Bona fortuna !

Ni unesme mustos selektar en Paris sekura loko por celar ibe nia Tempo-Navo.

Patro me ja trovis ol !

La katakombi, ca olima petromineyi, de ube oni ekstraktis petro por konstruktar la urbo, olia reto atingas 124km.

Ni parolez pri to kun l'administrerio dil Parisana subteraji.

Sioro Francis, ni facos omno por faciligar vua projeto. Me vidas, quon vu bezonas !

Ni savas, ke ica galerio ne chanjis dum 200 yari. Olu ekiras apud la placo Denfert-Rochereau per suficante granda ekireyo por vua Tempo-Navo.

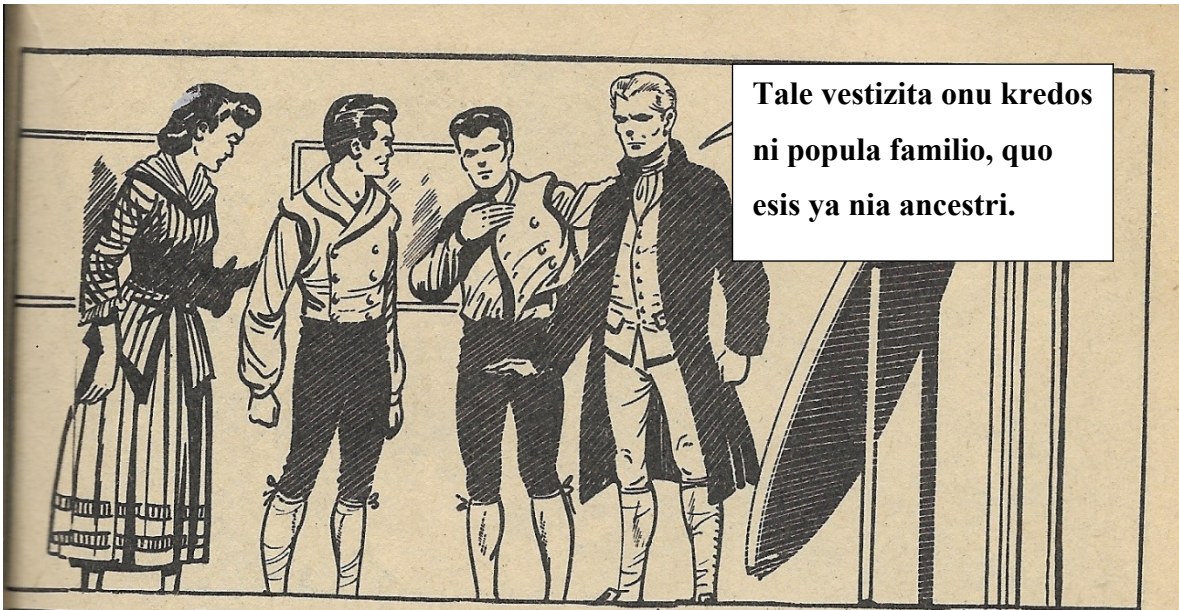
Ica chefa temo esas solvita ma ni bezonas epokala pekunio...Ni vizitez la direktoro dil monetifeyo.

Ye vua dispozio, sioro Francis. Kontre la dolari pagita da sioro Nicholls ni estamos ora peci kun portreto di Louis la 15ma e Louis la 16ma, plus arjenta skudi e kupra peci, sou-i e centimi. Ni patinizos oli pro ke nova aspekto vekigus suspekti.

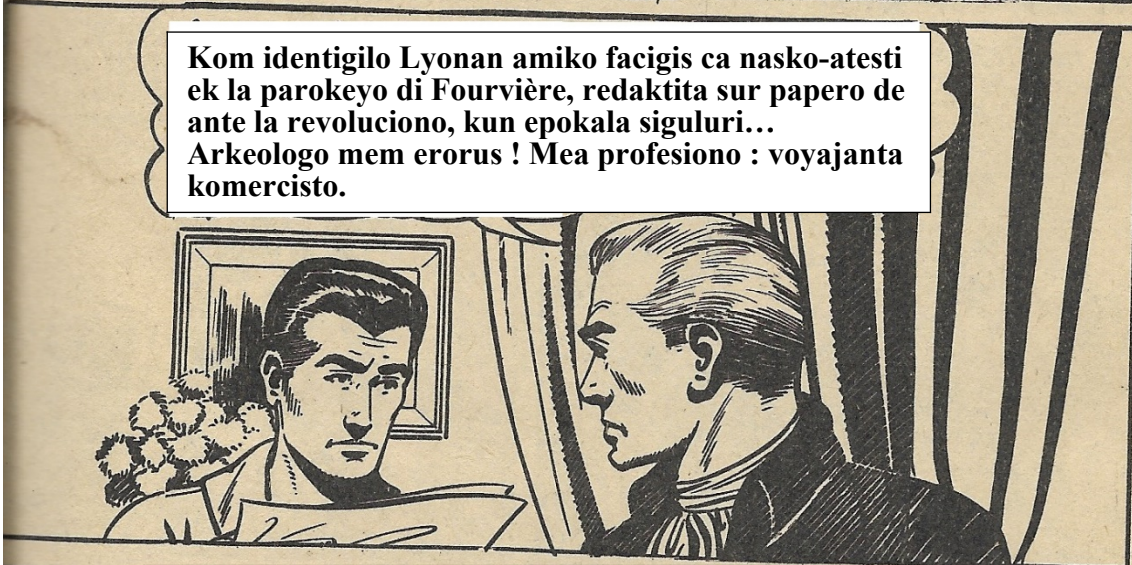
Ne esas problemo pri la vesti, dokumenti abundas, ni probe-metus ica !

Tale vestizita onu kredos
ni popula familio, quo
esis ya nia ancestri.

Kom identigilo Lyonan amiko facigis ca nasko-atesti
ek la parokeyo di Fourvière, redaktita sur papero de
ante la revoluciono, kun epokala siguluri...
Arkeologo mem erorus ! Mea profesiono : voyajanta
komercisto.

Koncerne la fotografiilo, la fotografado ne existis,
olu inventesis da Niepce erste en 1826. Ni ne povos
necelate filmifar, me fabrikis ca mikrega kameri,
tre facile celebla.

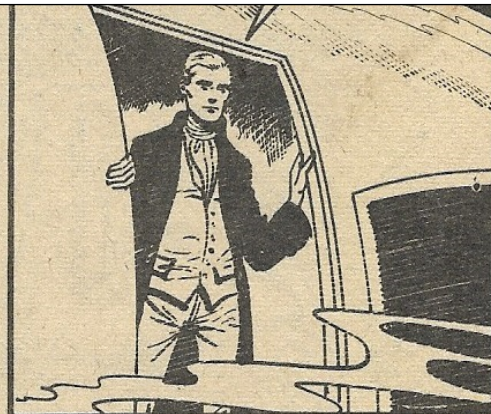

Pro ke la revoluciono esis, regretinde, epoko kun famini, ni mustas kunprenar, ultre nia armi, nutrivi en nia Tempo-Navo revizita e reduktita por ke ol garos su senpene en la katakombi adube ol esas pronta departar.

E nun me startas la tempo-motora advers 1789...Ni mustas arivar komence di julio.

Kurta e senproblema vojajo...Ni arivis, ni ekirez ek ca tunelo.

Ni quik eniros en Paris dil 18ma yarcento, qua rezervas a ni ya multa surprizi.

Hike esas la barilo dil inferno e yen la muro dil farm-impostisti, qua cirkumas la urbo quaze un ek intersequanta zoni, quon olu destruktos, quande olu extensos.

Poka domi havas plu kam 3 etaji, oli havas rurala aspekto en la preurbo.

Quale quieta esas la stradi sen automobili !

Malgre to, onu sentas quaze minaco en la aero, cise e transe formas su grupi, onu diskutas kun animeso. Paris esas quieta ma

ica quieteso preiras sturmo

Unesme ni mustas trovar lojeyo maxim modesta posible, ma domicilo necesas por konfirmar su al regulo. Ni serchez an la

rivero Seine

Ed ibe sur la kayi...

Lugota grenerio,
ni videz !

To es' frust' ma no cher', pro ke pag'-dio
es' la 12ma e ni es' la 15ma vi ankore
sparos tri dii !

Yen la
lokaco-preco
e kin sou-i
por vu kom
deal donaco.

Danko ! Ne-nova
moblin vu povas
komprar apude che
la brokantisto

Nu! Bona komenco ! Ni direktet
ni al centro, ube la popolo simple
plu videble agitas su!

An la Rejal Palaco

Malgre la tirani ni
forjos libera e
nedividebla stato !

Brave !

Atencez Camille...la gardeno esas plena de spioneri !

To esas Camille Desmoulins, me rikonocis il segun lua portreti.

Me filmifis lua mimado danke la kamero celita sub mea kravato.

Il esis un ek l'unesmi, qui priskribis la principi dil revoluciono, qua poste gilotinagis il !

Ante ke ni spektos la eventaji, qui duktis ni adhike, ni havas la tempo por inquestar pri nia ancestro ; Il naskis en Chevreuse en 1750...lore onu poke translojis, ni videz, ka il ankore habitas ibe !

Ni vehez per fiakro...He fiakristo, ad Chevreuse !

Patro, quon tu dicos ad ica ancestro ? Ne posiblesas revelar ad il ke ni esas lua decendenti, li kredus ni fola !

Certe, ni trovos ulo altra.

Ka vu ne konocus hazarde ula Francis, qua habitus hike ?

Vu esas fortuneza me esas indijena. Hike esas la komto Francis de Chevreuse di qua vu vidas la kastelo.

Me savis, ke mea ancestro esis ek basa nobelaro. Ni pregos renkontror il.

Yes sioro, me esas la komto Francis, quo me povas facar por vu ?

Me naskis en Lyon ed havas la sama nomo kam vu. Me dezirus savar, ka ni esas parenta ?

Forsan posiblesas...ma en la nuna instanto ne tirez avantaĵo de ca parenteso e de ca modesta nobeleso qua adportus a vi nur desavantaji ! Enirez do...

Mea spozino e mea filiulo Hector esas felica kono -ceskar kun

Certe, mea amiko, ka tu ne trovas familiale similesos inter li e ni ?

Ma l'epoko ne exaltas la sanga ligili...omno esas mala. E mem hike siflas reformema vento, quankam me sempre fratale traktis mea farmisti.

Remarquez ke me konkordas kun la nova idei, supresar la privilegii, egaleso inter la civitani edc...Ma me timas ke ca reformo eventos per sango, dum ke ol devus eventar en ordino e kalmeso.

Mea ancestro esas sajulo. Me esas fiero ke ni konoceskis.

Itere en Paris...

Multa simptomi anuncas la venonta dramato

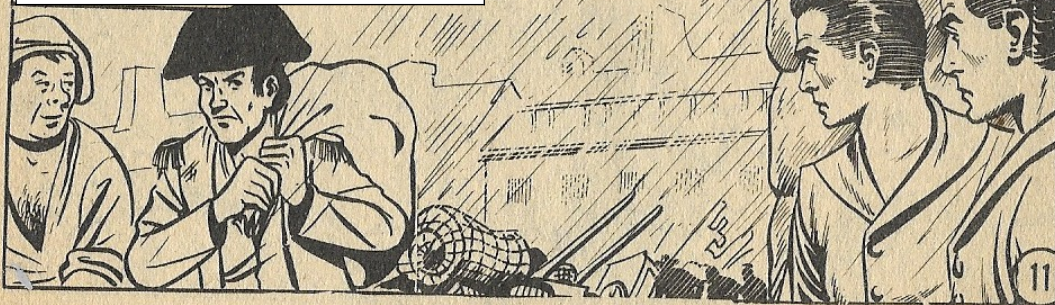

Onu akلامas la Franca guardisti, qui liganas kun la sedicianti.

La 13ma di julio pluvo falis dum la tota jorno...la turbo konstruktis barikadi dum alarmsonigado, apertis karceri e spoliis princal domegi.

Malgre la mala vetero ni filmigis kelka tipala ceni.

La 14ma di julio

**La popolo precipitis su
advers l'Invalidi e koaktis
la guvernisto apartar
l'arma e municiona
rezerveyi, ol interdiputas
fusili, pistoli pulvero e
kartochi.**

**Nun homal ondo sencese kreskanta, herisita
de sabri, piqui, fusili, fluas tra la stradi, dum
kriar « al Bastille ».**

**Yen la okurmizita fortreso, quan la
ribelanta popolo volas konquestar, pro ke
ol esas la simbolo dil rejala tiraneso... Onu
trovos en ca karcero nur sep kaptiti ek qui
du foli e quar falsigisti.**

Pro ke ni esas nur spektanti, ni klimez adsur ica tegmento, de ube ni povos filmigar l'asalto.

Pos du hori e duimi de rezisto, la Bastille sub forta kanon-pafado livras su, ed olua lev-ponti lasas pasar la vinkanti.

Dum la vespe-

Ve ! Pro quo ca vinko mustis sordideskar per tanta neutile varsita sango!

La graveso di ca dio komprenesos erste plu tarde. En sua dio-libro la rejo Louis la dek e sisesma skribis : « hodie 14ma di julio...nulo ! »

Sur la pinto di piqui onu montras tranchita kapi...Ica dil guvernisto dil Bastille e tanta altra!

Ni asistis la konquesto dil Bastille, ma la Revoluciono duros cirkume 5 yari : Ni saltez til 1793, en la kordio dil dramato...

Kelka dii pose...

Ni forvoyajas por querar vari e pro la eventaji ni ankore ne savas kande ni retrovenos.

Nu, vi departas precize kande omno divenas interesiva e pagabis plusa lupago ! Vi certe esas richa !

Me timas ke nia departo vekigis l'atenco di ca muliero...

Li rivenis al tempo-navo en la katakombi ed ibe...

Ni venis por saltar quar yari aden la futuro. Me startas la tempo-motore en kelka minuti yen ni transportesas al 30ma di decembro 1793.

Ni mustas modifikar nia vesti la modo chanjis. Por vi la reda boneto esas obligata quale la senkoluma « senbracho ».

L'aspekto di Paris ne plus esas lo sama, la vizaji kavigita dal famino minacanteskas.

Ni unesme irez al urbodomo ube engajas su la volontarii.

Sub ica trikolore flagizita tegmento la yunaro engajas su en la armeo dil republiko...movata per grandega patriotismo, li iras defensar tero, quan minacas la stranjera koaliso.

Danke la celita kameri sub nia jileti ni filmigis lia yunesal entusiasmo.

Ka me ne vidas Hektor Francis, nia yuna parencio inter li ?

Hektor !Ka vu ne rikonocas ni ? Le Francis ek Lyon.

Ma yes..bona jorno !Me jus engajis me. Nia patrio esas kruela kontre le nia ma olu atakesas e me mustas defensar olu !

Ica pruvo pri civismo salvez la vivo di mea genitori...arrestati kom kontre-revolucionisti. Li enkarcereskis en la Conciergerie me volas adiar li ante iror al armeo.

Permisez, sioro, ke me akompanez vu...

Onu mustas tudicar a me e nomizar me « civitano !» Ni ne plus vivas sub l'anciena rejimo !

An la karcero Conciergerie

Ho, chareto de kondamniti, qui duktesas al gilotino.

Hororiva omnadiala spektajo. Ma mea genitori ne esas inter li. Lia proceso ne eventos ante kelka dii.

Civitano, mi volus parolar kun mia genitori qui esas kaptita hike.

Bone, ka tu havas paspermiso?

Yen oli!

Validas nur por tu !
Adretro le altra !

Bondeziri a tua familiani ed a tu ipsa !

Danko ed adio !
Me mustas seque rajuntar mea regimento en la kazerno Babilon

Me savas, quala esos la destino di ca kurajoza puero : il perdos brakio dum la batalio di Marengo, pensioneskos kom kolonelo. 25yara lu mariajos, havos infanti. E ni esas do ilua direkta decendenti.

Morge la 21 di januaro 1793
on mustas gilotinagar la
desfortunoza reĝo Louis la
16ma. Ica dramon ni mustos
filmifar.

Me maladesas ante
tempo, dum savar, ke
me mustos asistar tante
abomininda spektaklo !

Cainstante ni rivenez ad nia
mansardo. Necesas domicilo
por nia sekureso.

La pordistino astonesos
rividar ni pos 4yaryl
absenteso.

Nu! Me ne
plus vartis
vi! Ma yua
granario
sempre ne
lugesas !

Ni ne povis
rivenar plu
frue... Me do
debas a vu 4-
yaryl lokac-
preco...

Civitano, ka tu savas
ke esus bela pekunio-
quanto, du luis-i,
precize !

Yen oli! Plus
un skudo por
tu, civitanino.

El nin stranje regardis...Ni forsan ne devabus rivenir adhike !

Sequantmatine

Ni departas ante l'auroro, pro ke esos turbo por asistar la mortigo dil rejo !

Til balde patro ! Til balde karega matro !

Kande pos filmifir la lasta instanti dil esfortunoza suvereno...

Ni mustas filmifar ca horrorinda ceno til la fino, esas doloriganta.

Yes, ico nauzigas me !

...amba frati rivenis ad sua habiteyo sur la kayi

Jan, quo eventas?

Nia genitori arestesas

Yen, quo eventis

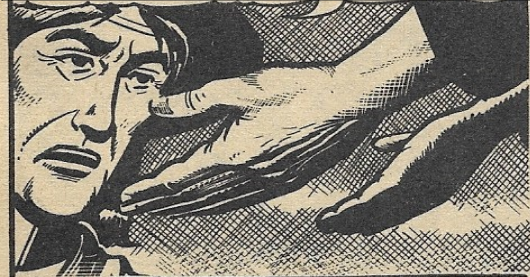
Civitani, vestizez su e decensez quik. Delegito dil Komitato por Publika Saluto volas questionar vi !

Segun via dokumenti, vi venas el Lyon e vi esas migranta komercisti. Quon vi vendas ?

Satiral imaji, almanaki...

Semblas, civitano, ke tu disjetas oro manuedope, ke tu pagis quaryaral lokac-preco por granario, ube tu ne vivas ! Montrez tua manui, anke tu civitanino ! Manui di aristokrati !

Ka vi forsan ne esus reaktemi ? spioneri pagata dal exterlando ? Vu explikos co dop la revolucional tribunalo. Duktez li al Conciergerie-karcero !

Soldataro duktas nia genitori ad ula karcero. La pordistino certe denunciis li kom suspektindi.

Ne posiblesas atakar ca armizita trupo. Ni sequez li, por savor adube onu duktas li.

La Conciergerie,
avan-chambro
dil gilotino !...

Maledikata raporto e nia
principo nultempe modifikar
la pasinteso ! Por salvar nia
genitori, me omnon detruus
en Paris, se necesus !...

Ni esez prudenta !
la situeso esas
grava ! La
publika akuzanto
Fouquier-Tinville,
esas senkompata.

Konsilez ni
Hector
Francis de
la kazerno
Babilon

Samvespere
li konsultas
la yuna
konskriptito

Se ni havus
pekunio, ni
povus provar
subornar
gardisto. Ma
on spoliis ni
de nia
posedaji.

Ma ni
havas
pekunio,
kuzo !

Ho !
Lore ni
povas
preparar
eskapo !

Ita di tua
genitori e
ta di nia

Un ek ti gardisti kun qua me
relatis, esas, me kredas, sat
koruptema. Konfidez ad me
oro, me transdonos ad il...e
promisos duopla sumo, se
l'eskapo esos sucesoza...

Dum la sequanta jorno, avan la karcero Conciergerie.

Nu ??

L'afero semblas favoroza, nam morgo ye noktomezo ica gardisto duktos la quar kaptiti al gardisteyo, dum ke un lua subornita kolego facionos sola.

Me ne povos trovesar hike, pos un horo me departos renforçar l'armeo di Sambre e Meuse.

Maxim bone, tu ne povas kompromisesar. Esez tranquila e fidez ye ni !

Kompmez kavali e veturo en la kazo, se vi esos persequata dal gardisti....

Ni konkordas ! Informez tu nia genitori, por ke li esez pronta.

En farmo-domo en Montrouge.

Civitano ! Me kompras amba ica kavali ed anke ica veturo !

Dum la sequanta nokto...

Se nur nia veturacho ne vekigos atenco. Ol stacas apud la karcero ! Quanta kloki esas ?

Kin minuti ante nokto-mezo. Me direktas me vers la karcero.

Yen li, omna quar !...Quala felico !

**Nu civitano !
Ante liberigor
tua familio me
vartas atesto di
tua gratitudo !**

**Tu es justa, yen
50 ora luisi por
dividor kun la
karcer-gardisto !**

**Ma lore la serjento qua
komandis la gardistaro...**

**Ne posiblesas
dormar...kelka
aero bonfacos
a me.**

**Vidante sua chefo, por deskulpar
su, la gardisto dicas...**

**Alarmo !
Quar kaptiti
eskapas !**

**Adfore,
kurez,
quik !**

**Avan la greto Pol vartis en sua
vehilo .**

**Adhike...
Venez...**

**La serjento krias, la gardisti vekis
prenis sua armi ed ekiris.**

**Pafez sur la
reaktemi !**

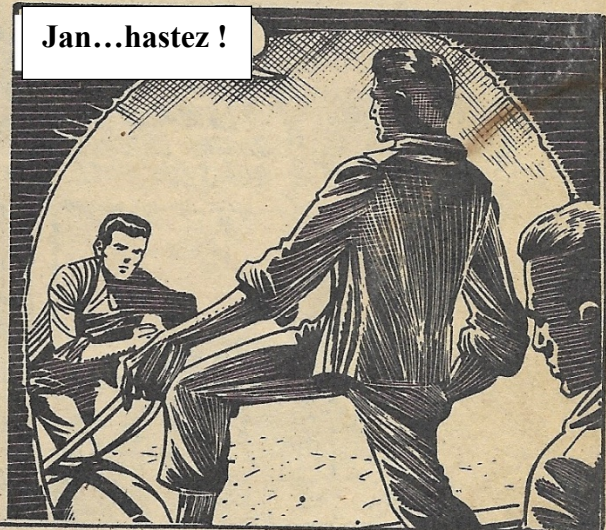
**Hazarde, ni fortuneze
kunprenis gasmaski e
ploriga grenadi.**

**Danke oli nia enemiki
divenos nekapabla
kombatar !**

**Pro pre-sorgo, ni lansez ad li
duesma projektilo.**

Jan...hastez !

Me kredis, ke tu ne finos !

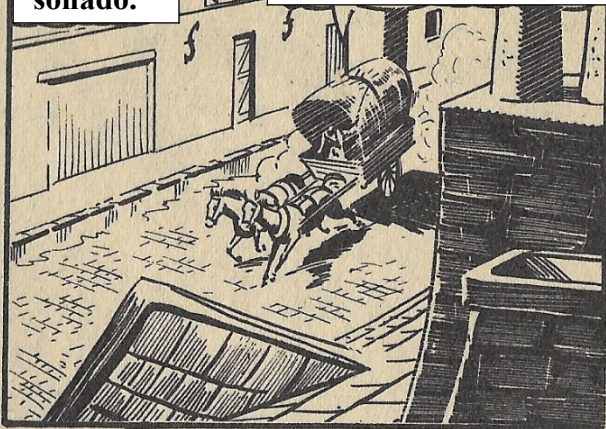
**Nun hastez veturisto ! Rapidege al
Infernal Barilo !**

Se nur nula obstaklo trovesos,
qua interruptos nia vehado !

On
audas de
longe
alarm-
sonado.

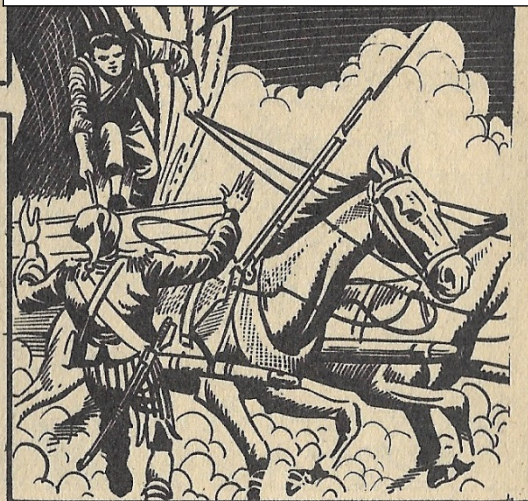
La gardisteyo dil
Conciergerie-karcero
probable alarmis.

Tanta hasto...Me suspektas...Haltez !

Adretro ! Ni pasos malgre omno !

Ma an la Infernal barilo la gardisti
di ca suda pordo Parisana alarmesis
dal klesh-sonado.

Ka vu vidas ca veturo, qua rapidege vehas vers ni ? Ka on ne alarmas pro ol ?

Ni mustas haltigar ol !

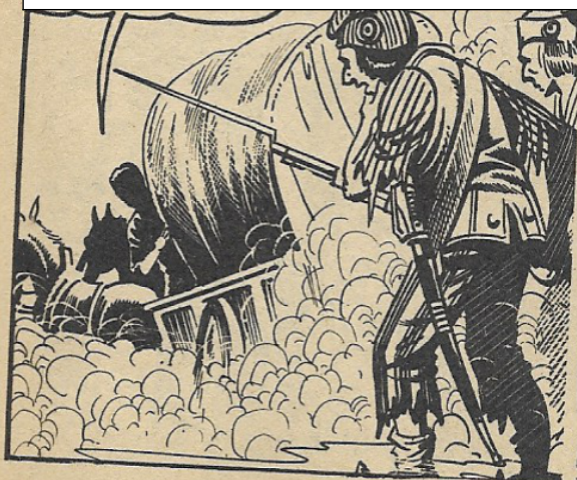
Por atingar la enireyo dil katakombi quan ni uzas, oportas pasar avan la Infernal Barilo...ma cavespere la gardisti semblas volar arestar ni.

Li imperas haltar...Me ne obeos ! Lancez ad li ploriga grenado !

Li ne plus esas en stando opozar su a nia transiro !

Sequez ni aden ica tunelo...me quik acensos kandeloo...

25

Vi havas do sekreta refujejo

Yes, ni esas en la katakombi !...

Enirez adhike... Vi esas nun complete sekura.

Ni unesme dicez nia dankemo. La kurajoza agado di via filio savis ni de la gilotino.

Ico esas tote normala, ka ni ne esas kelke parenti ?

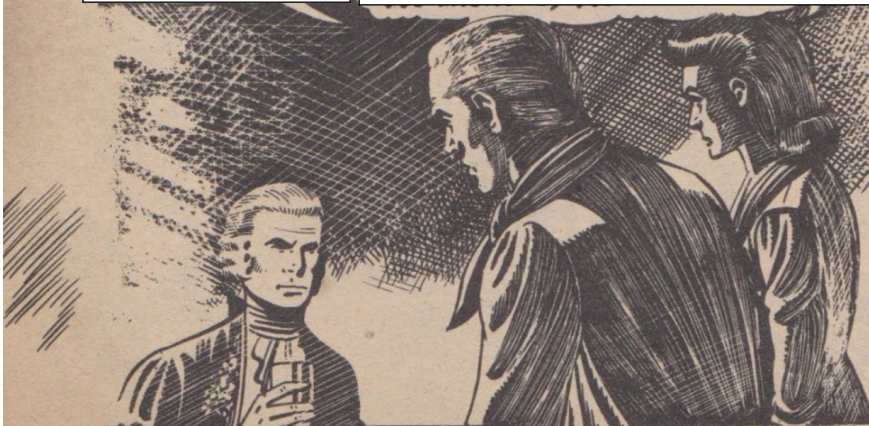
E nun, quon vi agos ?

Ni refujos che un ek nia amiki la markizo de Brezenec en Bretonia... Vi dividos nia celeyo. Desfacila esos irar adibe...

Me povos duktor vi !

Ma drinkez ca fortigivo... Vu mustas ritrovar forteso pos omna ta emoci ed espruvi...

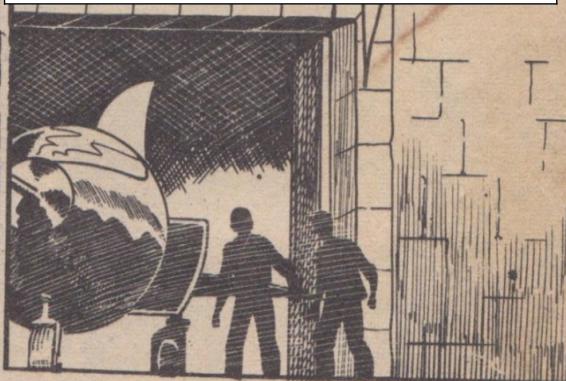
Ni kushez li sur ica liteti. Nun, ni mustas ekirigar la tempo-navo.

Ni shovez ol til la ekireyo, sen startar la motori !

Yes, lia bruiso alarmus la gardisti dil Infernala Barilo.

Fortunoze la nokto esas nigra. Ni flugeskos sen vekigar l'atenco, e quaze simpla aviacilo nia aparato duktos ni ad Bretonia.

Adavane !

Tam balde kam desaparitis l'efekti dil ploriga gaso, la gardisti dil Infernal barilo

precipitis su sur la traci dil misterioza veturo.

Ol fugis ad ica direccio-

Yen ol...abandonita apud ca pordo qua duktas al katakombi !

Probable la persequata reakciemi sendis ca vapore en nia okuli...Li probable refujis en la tuneli. Ni mustas durar persequar li !

La gardisti dil Conciergerie-karcero esis perplexa...

Me ne komprenas ! pos blindigir ni per ula acido li forfugas en veturo qua vartis li !...l'inquesto devus explikar ca enigmato...

Ma l'inquesto klarigas nulo. E amba komplici :

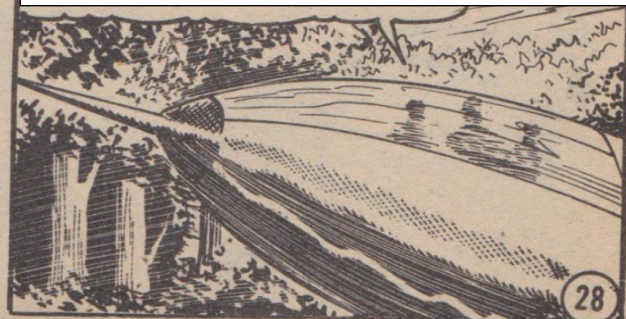
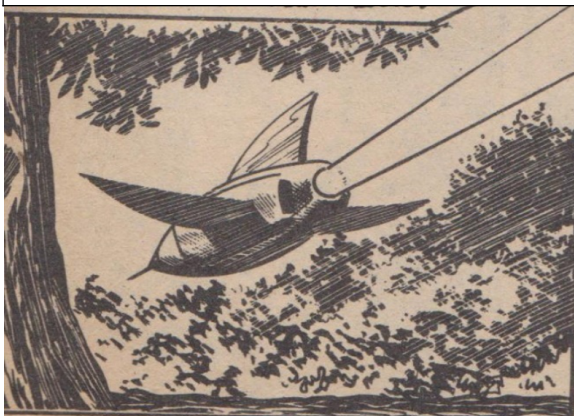
Ni mem ne suspektesis...

E 25 ora peco por singlu esas bela sumo.

Un horo suficas al rapida tempo-navo por atingar Bretonia, ube la piloto terpozas su meze di foresto.

Me reguligis la tempo-motoro por ke nia voyajo finez ok dii plu tarde kam en la realeso ! Me ne povas dicar al voyajeri ke la 500 kilometri Paris-Bretonia eventis dum apene un horo.

Li drinkis la dormigilo e ja dormas...esis nekareebbla pro ke ni ne povas dicar a li la vereso, ni anke ne povas parolar pri la tempo-navo.

Evidente li ne kredus ni !

Ni transportez li aden la foresto, ube ni celos la mashino sub la brancharo. Ni vartos til ke li rikoncios.

Frue matine, kande la dormanti

vekis...

Tandem vi plu bone standas, ma vi multe desquietigis ni !

Quo eventis do ?

Probable fatigegita dal multa dolorigiva eventis vi dormis dum la tota voyajo Paris-Bretonia, qua eventis nokte en nia veturo dum un semano tra multa danjeri. Ne esis posiblas vekigar vi. Ni multe pavoris.

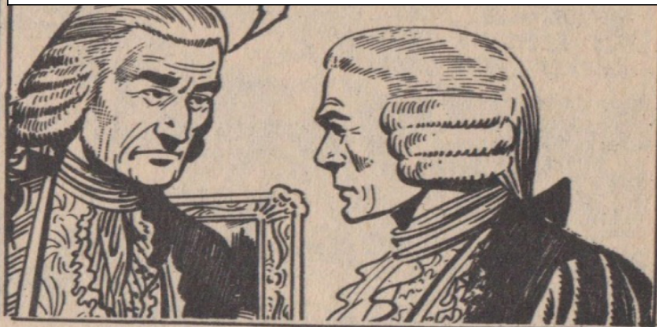
Ni esas en Bretonia, en Auray, lore ni irez al kastelo di nia amiko Brézenec !

Kara mia, me prizentas a vu familio Francis, homonimi ek Lyon forsan parenti. Danke li ni povis eskapar ek la Conciergerie-karcero.

Vi eskapis do la gilotino, brave ! Vi arivas en la justa instanto, pro ke sub l'impero da Stofflet e Cadoudal ni organizas revolto e vi partoprenos !

No, Brézenec ! Me deploras la sangifanta ecesi dil revoluciono ma me prizas olua jeneroza idealo pri yusteso, egaleso e frateso. Mea filio engajis su kom soldato e me ne batalios kontre la Franca Republiko.

**E vi siori ?
Quon vi opinionas ?**

Anke no. Importesas altra taski, quin ni ne povas revelar. Ni joyas, ke ni savis vua amiki, ma permisez, ke ni prenez konjedo !

To esez ! Misfidez la foresto dum ke vi foriros de la kastelo, olu ne esas sekura republikana soldati chasas obstineme royalista rebeli !

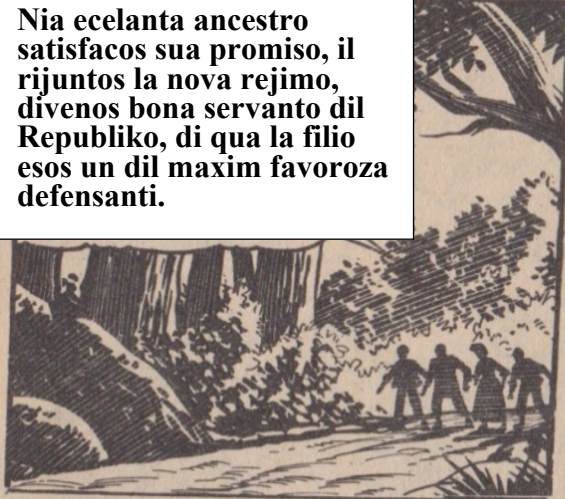

Adio do !

Ankore danko ...e bona fortuno !

Nia ecelanta ancestro satisfacos sua promiso, il rijuntos la nova rejimo, divenos bona servanto dil Republiko, di qua la filio esos un dil maxim favoroza defensanti.

Li trairas la foresto por irar itere al Tempo-Navo.

Haltez o me pafas.

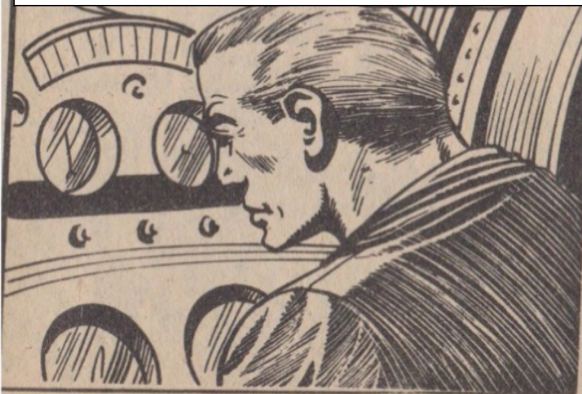
Haltez...o ni pafos vi !

Nu ! Li eniris en ica stranja aparato...Quo esas to ? Garito ? Karoso ? Ne importas, ni kaptos la fujanti !

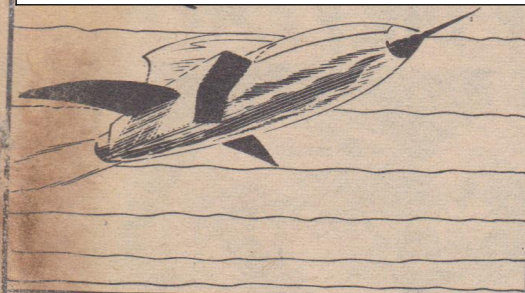
Se ni volas eskapar la soldati dil Republiko,ni hastez refujar en la futuro !

Pro deo ! Me halucinas ! Hike esis speco de vehilo, stranje, olu subite desaparitis !

Dum voyajar tra la tempo por
rijuntar nia epoko, ni migras en la
spaco por pozar ni en nia propra
domo en Paris !

Un horo
plu tarde..

Ha, esas bone rivenar
adheme pos tante
dramatatra epoko !

...e pos tante
riskoza voyajo, qua
povabus male finir.

Nicholls kunvokita por spektar la filmi, quin facis la
raportisti ek la pasinteso...

La konquesto dil
Bastille ! La mortigo
di Louis la 16ma...
Nulu povos ultempe
pagar ca dokumenti
ye lia justa valoro.

Tante plu, ke por
obtenar li ni riskis la
gilotino... Tempo-voyaji
ne sempre esas sinekuro.

FINO